

סדרת הרצאות לרגל יום העצמאות ה-75 של מדינת ישראל

חלק שלישי: שנות השמונים ושנות התשעים

רון גורביץ'

אנחנו מתחילים ביוני 1981, "מבצע אופרה" חיל האוויר הישראלי יוצא מאזור אילת לכוון עיראק (IRAQ) דרך ערב הסעודית (Arabie Saoudite) ומשמיד את הכור האטומי שם, חיל האוויר הישראלי זוכה בתהילה גדולה בעולם.

מהתחלת שנות השמונים עד 1985, מדינת ישראל נכנסת למשבר כלכלי, האינפלציה עולה כל שנה ביותר ממאה אחוזים והמטבע הישראלי מאבד את הערך שלו מהר מאוד, לכן הרבה ישראלים בוחרים להחזיק בדולרים. מדינת ישראל עוברת ממטבע ה"לירה" למטבע ה"שקל" ב-1980.

ב-1983, בנקים בישראל קורסים בגלל משבר מניות ב-1985, מדינת ישראל עוברת למטבע חדש עוד פעם: "השקל החדש" (₪) כי השקל הישן מאבד את הערך שלו.

שינוי חברתי: מהתחלת שנות השמונים מגיעים לישראל הרבה עולים מאתייופיה (Éthiopie) וממדינות ברית המועצות (l'Union soviétique) **לשעבר.** העולים מאתייופיה בהתחלת שנות השמונים הולכים ברגל לסודאן (Soudan) ומשם ישראל לוקחת אותם במטוסים, הרבה מהם מתים בדרך. בהמשך, הם כבר מגיעים במטוסים.

העולים מברית המועצות מגיעים כבר בקבוצות קטנות מסוף שנות הששים, אבל כשברית המועצות מתפרקת מתחיל גל עליה גדול מאוד ועד סוף שנות התשעים מגיעים קרוב למיליון עולים משם.

העולים מאתייופיה ומברית המועצות משתלבים בחיים בישראל – הם **מצינים** את החגים שלהם ושומרים על התרבות שלהם. בנוסף, הם גם **משתלבים** בחברה בישראל בתחומים רבים: רפואה, הוראה, הנדסה, בטחון, פוליטיקה ותרבות לדגמה.

מלחמת לבנון: **ארגונים** פלסטינים פועלים נגד ישראל משטח דרום לבנון ולכן ישראל פותחת במלחמה בלבנון ביוני 1982. צה"ל מגיע עד בירות (Beyrouth) ובסוף המלחמה הפלסטינים מהארגונים **מגרשים** מלבנון. ישראל נשארת בדרום לבנון ויוצרת את "רצועת הבטחון" בשנת 1985, בזמן הזה ישראל נלחמת נגד ארגונים **מקומיים** ויש לה הרבה נפגעים ונהרגים. ב-1997 שני **מסוקים** של צה"ל מתנגשים באויר ו-73 חילים נהרגים. אחרי הארוע הזה **מתגברת** המחאה שקוראת לישראל לצאת מדרום לבנון ובשנת 2000, צה"ל יוצא מלבנון.

ב-1987 מתחילה ה"אינתיפדה" – האכלוסיה הפלסטינית בגדה המערבית ובעזה מתנגדת לשלטון הישראלי שם ומתחיל **עמות** בין שני הצדדים וב-1993 יש אמונה בחלקים גדולים בצבור בישראל **שהסכסוך** מסתיים: ראש הממשלה

יצחק רבין חותם על "הסכמי אוסלו" עם יאסר עראפת – ראש אש"ף (OLP) שבו ישראל מתחייבת לתת לפלסטינים אוטונומיה בערים המרכזיות בגדה המערבית ובעזה. שנה אחר כך, ישראל חותמת על הסכם שלום עם ירדן.

ב-4.11.1995, בסוף של **עצרת שלום** בתל אביב, נרצח יצחק רבין על ידי יהודי-ישראלי שיוזרה בו, החברה הישראלית בהלם ובאבל. נשיא ארצות הברית ביל קלינטון נפרד מרבין במלים "שלום חבר" **בהלוויה**.

בתחום הספורט, מדינת ישראל זוכה ב**השגים** גדולים: **מדליות** אולימפיות ראשונות באולימפיאדת ברצלונה 1992 בענף הג'ודו ונבחרת הפדורגל של ישראל שמצטרפת לאירופה בזמן הזה, מנצחת את נבחרת צרפת החזקה בפריז בדקה ה-90.

ב-1995 נפתח בישראל "**שביל ישראל**" – מעל אלף קילומטרים מדין ועד אילת – מהצפון עד הדרום שבהם הולכים אלפי מטילים כל שנה, בשביל רואים את הנוף הירק של הצפון, את נוף המדבר של הדרום וגם עוברים בערים מרכזיות, כפרים, קיבוצים ופריפריה.

ב-1998 תעשית ה**הי-טק** הישראלית מגיעה להשג גדול: חברת AOL האמריקאית קונה את חברת מיראביליס הישראלית ביותר מארבע מאות מיליון דולרים, בהמשך ה**הי-טק** הישראלי מגיע ל**שיאים** גבוהים הרבה יותר.